

Generalforsamling 7. april 2010

Formandens beretning v/ Birthe Juel-Jensen

Lige omkring nytår udkom Bornholms Højskoles årsskrift, der gav det virkelige billede af Bornholms Højskole anno 2009. En stor del af årsskriftet fortalte netop om dagligdagen på Højskolen set med lærernes og elevernes øjne. Det var meget levende og positive og forskellige beretninger, der jo klart viser, hvor forskellige vore kursister er, og dermed også fortæller om hvilke udfordringer, det er for forstanderpar og alle øvrige ansatte at sikre at kursister, der møder med et åbent sind får det bedst mulige ud af deres ophold på Højskolen, hvad enten det er 6 måneder på vinterskole eller 7 dage på et kursus midt om sommeren. Højskolen har fået stor ros for også denne årsberetning, men det er en kostbar fornøjelse, også arbejdsmæssigt, siger forstanderen.

Et andet billede af Højskolen bliver givet til den årlige generalforsamling af henholdsvis bestyrelsen og forstanderen i forbindelse med årsrapporten. Det skulle dog gerne være det rigtige billede af det, som kursisterne ikke har så meget øje på, nemlig det der foregår bag kulisserne - arbejdet med at drive højskole, så skolen kan levere varen til samtlige kursister og samtidig være en attraktiv arbejdsplads, der holder sig til love og regler og skolens vedtægter.

I henhold til de sidste skal der aflægges en beretning, om bestyrelsens arbejde i det forløbne år, og det er så det, jeg er i færd med lige nu. Om et øjeblik vil forstanderen i forbindelse med årsregnskabet aflægge sin årsrapport, der i henhold til lovgivningen skal give et fyldigt billede af Højskolens situation og arbejdet i året 2009. Men de 2 beretninger må, jo - hvis der ellers ikke er knas i samarbejdet - være ret ens al den stund det er den samme højskole, vi snakker om.

Bestyrelsens beretning er dog et skridt foran, for i modsætning til forstanderens, der handler om det forudgående år, kan bestyrelsen tillade sig at være aktuelle, og jeg vil derfor også orientere om de væsentlige emner, der har beskæftiget bestyrelsen i de første måneder af 2010.

Men jeg har indskrænket min beretning til kun at omhandle få af de emner, der har været oppe at vende i bestyrelsen. Resten kommer med forstanderen.

Som alle her ved, er Højskoler taxameterstyret, dvs. hver eneste elev tæller i regnskabet, dog ikke bare sådan lige, men efter nogle sindrige beregninger, som ingen bestyrelse er i stand til at regne efter. Men vi har dog forstået, at det handler om jo flere elever jo bedre et regnskab. Nu er så kunsten at forudse, hvor mange henholdsvis vinter- og sommerkursister, der vil dukke op i kalenderåret. Vi prøvede jo det første år, hvordan det var, at der var forudset for mange elever.

Det gav en lussing til Højskolens økonomi i form af en næsten million stor tilbagebetaling til Undervisningsministeriet. Så efter vor opfattelse gælder det om at være tilpas realistiske og prøve at fornemme, hvilke tendenser, der styrer de unge, for at finde ud af om de vil forsøde deres liv med et 5 måneders højskoleophold på Bornholm, eller de vælger anderledes. For sommerskolens vedkommende handler det om at parre den bornholmske natur og kultur med tidens mode, der skifter med jævne mellemrum. Tidens mode er den bornholmske natur, bridge, linedance, eller måske i fremtiden "spis sundt og bliv lettere",

noget vi ikke har tilbudt endnu, men som jo kan blive mere og mere aktuelt, fordi problemet med overvægt er voksende, og fordi Bornholms natur jo er skabt til at dyrke fornuftig motion i - især om sommeren. Og så vil jeg da ikke undlade lige at fortælle noget, som gav genlyd i august 2009 også i medierne.

Vi nåede det magiske tal 1000 sommerkursister på kursus på Bornholms Højskole. Vi sluttede ca. 20 kursister højere, og nu er kunsten altså i al fremtid at slå rekorden fra 2009.

Men ellers vi har gjort det igen i 2009 – sprængt budgettet til den rigtige side, og kan derfor igen i år præsentere Skolekredsen for et pænt overskud på 1,3 mill. kr. Det er jo ikke noget, der bare kommer flyvende, Det kræver hårdt arbejde og en afpasset og rigtig ramt markedsføring og frem for alt kræver det, at der året igennem til hver eneste elevtime og til hvert måltid er lagt høje kvalitetsmål, og at der såmænd også i kursisternes fritid er tilbud, der passer til elevsammensætningen og aldersfordelingen. Evalueringerne fra kursisterne fortæller, at vi gør det godt, men...

For sidste års evalueringer viste, at der er flere og flere af vore sommer elever, der når - de har rost Bornholms Højskole til skyerne, ender med at håbe, at der snart vil være bad og toilet til værelset.

Og potentielle kursister, der i dette forår bare lægger røret på, når de har fået at vide, at der ikke er bad og toilet til værelset, forsvinder ud i den blå luft – for formentlig derefter at vælge deres højskolesommerophold på en anden højskole, der har slige faciliteter.

Det fører mig direkte til, at der ikke er nogen vej uden om. Hvis Bornholms Højskole skal have en fremtid, hvor det går lige så godt, som i de sidste 2 år, så kommer vi til at arbejde på at forbedre Højskolens fysiske rammer.

Det sagde vi også i sidste beretning, hvor vi annoncerede, at vi ville forsøge at lave en plan for fremtidige nødvendige renoverings- og vedligeholdelsesarbejder.

Bestyrelsen har derfor brugt en del tid siden sidste generalforsamling på at finde ud af, hvordan det kunne foregå. Og det har så drejet sig om 2 ting, nemlig en renovering af foredragssalen med nyt inventar og ventilation - og forbedring af elevværelserne med bad og toilet.

Foredragssalen var oplagt og helt klart den letteste opgave at tage stilling til. I forbindelse med forbedring af værelserne har vi haft mange diskussioner om ombygning, tilbygninger eller nyt byggeri, men der er gået som en rød tråd igennem al vor snak, at vi ønsker at forstærke Højskolens brug af vedvarende energi. Vi har f. eks i bestyrelsen været meget optaget af at undersøge, om vi kunne bygge helt nye elevværelser i et såkaldt passivhus. Det må vi nok erkende, at vi ikke har råd til, men vi har fået skitseret flere udbygnings- og forbedringsmuligheder, så vi kunne ende ud med elevværelser med bad og toilet. Og det er også med det klare formål, at spare mest muligt på energien.

Vi er endt med at ville satse på både en tilbygning, der kan give 10 dobbeltværelser med bad og toilet, og en ombygning af 4 af vore elevhuse, hvor der nu er plads til 4- 5 elever i

hvert (1 DV og 3 EV), og som ved en ombygning kan komme til at rumme hver 4 dobbeltværelser med bad og toilet. Jeg røber ingen hemmeligheder ved at afsløre, at det var efter de mange og lange overvejelser og debatter i bestyrelsen, at en tilbygning pludselig kom til at virke umiddelbart indlysende, fordi vi kan binde flere elevværelser sammen med eksisterende elevværelser og sammen med de udmærkede faciliteter, vi har her i hovedhuset, som sagtens kan anvendes meget mere i fritiden. Tilbygningen vil blive i 2 etager og bliver bygget til nord for hovedhuset - nogenlunde ved den eksisterende trappe til overetagen. Det vil også komme til at kræve installation af en elevator, men det vil gøre skolen mere handicapvenlig, og er altså også i den retning en klar forbedring.

Kan vi føre disse planer ud i livet, vil det koste ca. 18 mill. kr., en gruelig masse penge, men Højskolen ville herefter råde over 26 dobbeltværelser med bad og toilet, der naturligvis vil blive dyrere at bo i end værelser uden.

Vi drømmer om at kunne være klar til sæson 2011, men hvis det ikke lykkes at skaffe alle pengene forholdsvis hurtigt, vil vi kunne etapeopdele vores byggeri og starte med ombygning af et eller flere af elevhusene, så vi måske allerede i sommeren 2011 kan imødekomme nogle ganske få af vore kursisters ønsker til komfort.

Men kig på det forslag, vi har valgt og giv os gerne nogle gode råd, om, hvordan man overbeviser mulige investorer om, at Bornholms Højskole er en vigtig medspiller i den bornholmske turisme med op mod 15000 overnatninger om året, og at Bornholms Højskole er med til at fremhæve Bornholm som andet end en ø med en smuk natur, f. eks. ved at sikre, at alle vore kursister stifter bekendtskab med bornholmske kvalitetsfødevarer. Vi rammer et kundesegment, som betragter et højskoleophold som en forholdsvis billig ferie med et væld af tilbud om oplevelser. Jeg vil derudover påpege, at der er en del kursister, der ikke ville komme til Bornholm, hvis Højskolen ikke eksisterede. De ville finde en anden højskole, og der er jo nok at vælge imellem, for Bornholm er trods alt ikke det eneste naturskønne sted i Danmark.

Vi håber, at det kan lykkes os at få nogle direkte tilskud, og vi har allerede sendt et par ansøgninger af sted. Men det er jo billigt at låne for tiden. I 2011 har vi betalt et lån ud, og sparer derfor ca. 140.000 kr. om året, som vi jo kunne fortsætte med at bruge som afdrag på et nyt lån og derved gøre lidt flere drømme til virkelighed.

I den nærmeste tid vil bestyrelsen få klarlagt mulighederne, og så må vi se, hvad vore hidtidige bestræbelser kan føre til. Bestyrelsens opgave bliver i al sin enkelthed at balancere, så vi sikrer fornyelsen og ikke sætter vores økonomi over styr. Vi vil være forsigtige og modige, hvis I forstår, hvad jeg mener? I en parentes vil jeg lige her omtale sammenligningen mellem højskolernes økonomi. Ren statistik, som man jo siger, at man ikke skal fæste for megen lid til. Men alligevel! Sammenlignet med de andre af Danmarks Højskoler virker Bornholms Højskole yderst solid, og vort udgiftsniveau ligger på mange områder lavere end andre skolars. Ingen udgift ligger blandt de højeste. (undervisning, kostforplejning, administration osv. pr. elev)

En af de ting, bestyrelsen i øvrigt har fæstnet sig ved - men som i høj grad er forstanderens fortjeneste - er, at vi har den højeste overskudsgrad af samtlige i 2008, at vores likviditetsgrad er næsthøjst af samtlige, og det gælder i øvrigt også vores

soliditetsgrad. Men det var jo statistik og et øjebliksbillede i 2008, som hurtigt kan ændre sig.

En ting er dog sikkert! Vi kan ikke bare glæde os over det, Højskolen har opnået, vi skal hele tiden udvikle os både indholdsmæssigt fagligt men i høj grad også vore fysiske rammer, så vi hele tiden kan måle os med de bedste.

Derfor har bestyrelsen sammen med alle Højskolens medarbejdere forsøgt sig med en slags udviklingsseminar en onsdag, hvor eleverne jo er undervisningsfrie fra middag. Det var tidligere undervisnings-inspektør i Undervisningsministeriet, Kjeld Krarup, der stod for oplæg og afvikling, og han havde lavet et spændende forløb, der fik deltagerne til at se lidt indad på det, der foregår på en højskole.

Bestyrelsen fik dermed lejlighed til at møde alle ansatte, og det var en virkelig glæde at høre og mærke det engagement alle lagde for dagen for at gøre Højskolen levedygtig og konkurrencedygtig. Så den øvelse vil vi nok forsøge at gentage om ikke hvert år, så i hvert fald hvert andet.

Et af vore aktive bestyrelsesmedlemmer fik heldigvis i begyndelsen af december 2009 gjort bestyrelsen opmærksom på, at TV2 var ved at nedsætte en nyt repræsentantskab, så vi skrev til TV2 i Brovangen og bad om, at Bornholms Højskole fik en plads i repræsentantskabet. Vi har meget at tilbyde, for Bornholms Højskole er vel den ældste kulturinstitution på Bornholm, og Højskolens, Lillian Hjorth Westh, ville være en meget værdig repræsentant, som helt klart kunne give et meget væsentligt bidrag til repræsentantskabets arbejde. Lillian og dermed Højskolen blev selvfølgelig accepteret helt uden problemer, og hun har nu 2 gange årligt lejlighed til at være med til at rådgive TV2 om, hvad hun mener, TV 2 skal kaste sig over. Nu har TV2 jo fået ekstra sendetid på den nye kanal, og vi, som kender Lillian, er ikke i tvivl om, at hendes bidrag vil blive meget værdsat.

Jeg vil slutte med at takke bestyrelsens medlemmer for endnu et godt år i samarbejdets ånd. Men det er nu heller ingen sag at være bestyrelse, når det går godt, og når forstanderparret har styr på tingene. Og det har de. Vi er godt hjulpet med et forstanderpar, der har gjort det - at være på højskole - til en livsform. Jeg vil gerne bede forstanderen lade takken fra Skolekredsen gå videre også til Højskolens ansatte, der alle som en er med til at give Bornholms Højskole det renomme, som skolen vitterligt har i højskolekredse og blandt de mange kursister, der året igennem får ladet deres batterier op ved et kortere eller længere ophold her midt i Almindingen på Bornholms Højskole.